Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus
Innehållsansvar: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare
Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Giltig från: 2023-03-16
Giltig till: 2025-03-16

# Delegeringar i hälso- och sjukvården, SÄS

## Sammanfattning

Socialstyrelsens webbplats Vem får göra vad i hälso- och sjukvården och tandvården? utgår från den lagstiftning som styr hälso- och sjukvården och tandvården samt de förordningar, föreskrifter och andra bestämmelser som reglerar ansvar, krav och befogenheter m.m. för olika personalkategorier samt för olika arbetsuppgifter. EU-direktiv som gäller personal inom hälso- och sjukvården och tandvården tas också upp på webbplatsen liksom vanliga missuppfattningar och svar på vanliga frågor.

## Förändringar sedan föregående version

Redaktionella ändringar, giltighetstiden förlängd.

## Förutsättningar

### Verksamhetschefens ansvar

Respektive verksamhetschef ansvarar för att arbetet fördelas så att kraven på hälso- och sjukvården och tandvården uppfylls.

## Genomförande

På Socialstyrelsens webbplats Vem får göra vad i hälso- och sjukvården och tandvården?, som riktar sig till bland annat personalplanerare, verksamhetsansvariga, utbildare och enskilda yrkesutövare, beskrivs hur gällande regelverk ska tolkas och tillämpas. Tydlighet när det gäller vem som får göra vad, har stor betydelse i vårdens kvalitetssäkringsarbete och ytterst för patient-säkerheten.

Det finns också bestämmelser om arbetsuppgifter som är förbehållna en viss yrkesgrupp/vissa yrkesgrupper med särskild utbildning eller yrkesutövare med viss befattning. Exempel på sådana bestämmelser ges i avsnittet Om vissa arbetsuppgifter [1].

Hälso- och sjukvårdens regelverk ställer främst krav på hur arbetsuppgifter ska utföras, inte vem som får utföra dem. Många medicinska arbetsuppgifter kan fördelas till hälso- och sjukvårdspersonal utan legitimation utan att reglerna om delegering ska tillämpas.

I praktiken innebär det att delegering främst är aktuell vid iordningsställande och administrering av läkemedel inom annan hälso- och sjukvård än ambulanssjukvård.

## Delegering

Se Vårdhandbokens avsnitt Delegering och ansvar [2].

Den arbetsuppgift som ska delegeras måste vara klart definierad. Vissa arbetsuppgifter kan inte delegeras eftersom de är förbehållna en viss yrkesgrupp, kompetens eller befattning.

Delegeringsbeslut är personliga och ska ange en namngiven person till vilken uppgiften delegeras.

Beslut om delegering fattas för en viss tid, högst ett år, och ska enligt Västra Götalandsregionens arkivmyndighet hanteras enligt nedan:

- Delegering av chefsfunktioner vid frånvaro/ledighet samt chefsuppgifter ska diarieföras i SÄS diarium (sparas för alltid)
- Medicinska uppgifter som delegeras ska sparas inom berörd verksamhet i 10 år efter att de upphört att gälla.

Den som fått en delegering får aldrig delegera vidare uppgiften till någon annan.

Blankett för delegering av arbetsuppgift/-er.

Då en verksamhetschef eller motsvarande leder och fördelar arbetet räknas inte det som delegering. En verksamhetschef som överlåter en medicinsk ledningsuppgift åt annan ger denne uppdrag och inte delegering.

Att biträda eller assistera behörig personal innebär inte delegering eftersom det inte sker någon ansvarsöverlåtelse. Inte heller då någon får en arbetsuppgift i en nödsituation eller överlåtelse av rent administrativa uppgifter räknas som delegering (SFS 2010:659, SOSFS 1997:14) [3, 4].

## Läkemedel

Iordningställande och administrering eller överlämnande av läkemedel får delegeras inom hälso- och sjukvården med undantag av ambulanssjukvården enligt författningen HSLF-FS 2017:37 [5].

Endast läkare, tandläkare och sjuksköterskor får utföra delegeringen.

Den som genom delegering får uppgiften ska ha dokumenterade kunskaper om hantering av läkemedel och de risker som är förenade med hanteringen.

Verksamhetschefen ansvarar för att det finns rutiner för i vilka situationer det är förenligt med en god och säker vård att delegera uppgifterna och vilken kunskap och kompetens som krävs för den som genom delegering får uppgiften att iordningställande, administrera eller överlämna läkemedel.

## Dokumentinformation

**För innehållet svarar**
Sara Degerman Carlsson, chefläkare, SÄS

Översyn mars 2023 utförd av:
Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

**Remissinstanser utgåva 1**
Verksamhetschefer, SÄS

**Fastställt av**
Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

**Nyckelord**
Delegering, delegation, läkemedelshantering, arbetsuppgifter, legitimationer, arbetsfördelning

# Referensförteckning

1. Vem får göra vad i hälso- och sjukvården och tandvården? Webbplats publicerad av Socialstyrelsen www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/vem-far-gora-vad/
2. Vårdhandboken, avsnitt *Delegering och ansvar* www.vardhandboken.se
3. Patientsäkerhetslag (SFS 2010:659). Svensk författningssamling. www.riksdagen.se under rubrik *Dokument & lagar*
4. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård (SOSFS

1997:14). Socialstyrelsen. https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/lagar-och-foreskrifter/foreskrifter-och-handbocker/sosfs-199714/

5. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2017:37). Socialstyrelsen www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/201737-om-ordination-och-hantering-av-lakemedel-i-halso--och-sjukvarden

För ytterligare referenser, se Socialstyrelsens webbplats.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

# Information om handlingen

**Handlingstyp**: Riktlinje

**Gäller för**: Södra Älvsborgs Sjukhus

**Innehållsansvar**: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

**Godkänd av:** Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

**Dokument-ID**: SAS9642-738863596-72

**Version**: 4.0

**Giltig från:** 2023-03-16

**Giltig till:** 2025-03-16